

Handläggare
Christina Koistinen
Telefon: 0850812196

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
20 februari 2020

Remiss av Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Svar på remiss från kommunstyrelsen dnr KS 2019/1507

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i budget 2019 beslutat att socialnämnden i samarbete med kommunstyrelsen ska ta fram en strategi för hur staden kan minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Det övergripande målet med strategin är att alla barn, unga och unga vuxna ska ges jämlika förutsättningar för en god framtid utan våld och kriminalitet. Strategin utgår från fyra övergripande prioriterade utgångspunkter som innefattar särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska äga rum på den lokala nivån.

Förvaltningen är i stort positiv till de prioriterade utgångspunkterna i strategin. Förvaltningen anser dock att strategin kan kompletteras inom vissa områden. Ett område som saknas är resonemang kring barn, unga och unga vuxna med neuropsykiatriska diagnoser och psykiskt ohälsa och hur staden kan arbeta förebyggande för att minska risken för kriminalitet inom den gruppen.

Systematisk samhandling är ett begrepp som återkommer i strategin. Förvaltningen anser att det saknas skrivningar kring samhandling med hälso- och sjukvården exempelvis första linjen, barn- och ungdomspsykiatri, BUP, och habiliteringen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna

dras in i kriminalitet” till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 21 februari 2020.

Ärendet har remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, kriminalvården, polisregion Stockholm, Region Stockholm och BRIS med flera.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i stadsdelsdirektörens stab i samarbete med sociala avdelningen och förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och i pensionärsrådet den 10 februari och i rådet för funktionshindersfrågor den 11 februari 2020.

Ärendet

Strategin är framtagen för att beskriva hur stadens berörda verksamheter, tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället, ska arbeta förebyggande för att barn, unga och unga vuxna inte ska dras in i kriminalitet. Därigenom skapas social trygghet och en stadsmiljö som både är och upplevs som säker. Strategin utgör ett komplement till stadens trygghets- och säkerhetsprogram.

Strategin utgår från fyra övergripande prioriterade utgångspunkter som innefattar särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska äga rum på den lokala nivån.

De fyra övergripande prioriterade utgångspunkterna är:

1. Systematisk samhandling
2. Förskola, skola och fritid som skyddsfaktor
3. Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv
4. Civilsamhället

Aktivitetserna, arbetssätten och åtgärderna i strategin har fokus på social brottsprevention och utgår från brottslighetens sociala orsaker. Inom varje område beskrivs också framgångsrika metoder och arbetssätt.

1. Systematisk samhandling

Samhandling innebär att berörda aktörer samlas kring ett problem, skapar samsyn om problemets karaktär och att varje aktör sedan åtar sig att utföra åtgärder för att lösa problemet.

Staden ska erbjuda främjande och generella insatser som stärker eller bibehåller barns, ungas och familjers fysiska, psykiska och

sociala välbefinnande i syfte att förebygga och motverka uppkomsten av problem. Specialiserade insatser ska erbjudas till dem med omfattande, allvarlig eller komplicerad problematik där det finns behov av intensivt stöd. Under denna utgångspunkt innefattas också vikten av snabba insatser inom myndighetsutövningen, samordnade insatser mellan socialtjänsten, samhällsorgan, organisationer och andra som berörs, samlad kompetens och samverkansöverenskommelser.

2. Förskola, skola och fritid som skyddsfaktor

Denna prioriterade utgångspunkt handlar om att ett nära och förtroendefullt samarbete mellan förskola, grundskola och vårdnadshavare är viktigt och att staden kontinuerligt behöver förstärka förutsättningarna för att alla barn och unga fullföljer sin skolgång. Ett nära och förtroendefullt samarbete är också viktigt mellan förskola, skola, vårdnadshavare och socialtjänsten. De strategiska utgångspunkterna är till exempel inskrivningsgraden i förskola och skolnärvaro, tidig upptäckt och orosanmälningar till socialtjänsten samt fritidsgårdar som skyddsfaktor.

3. Våldsprevention med ett jämställdhetsperspektiv

Den tredje utgångspunkten är att stadens strategi och våldsförebyggande arbete präglas av kunskap om könsnormer och jämställdhet i sitt genomförande av insatser i verksamheter för att minska risken att unga och främst pojkar och unga män dras in i kriminalitet. Vid sidan av ålder är kön den faktor som har starkast koppling till våld och kriminalitet.

4. Civilsamhället

Ett starkt civilsamhälle är en av grundstenarna i en välfungerande demokrati. Den fjärde prioriterade utgångspunkten är att insatser i stadens egen regi behöver kompletteras med insatser från andra aktörer. Samhandling med det civila samhällets organisationer är därför mycket viktigt att upprätta och upprätthålla inom alla förvaltningar och bolag.

Ett sätt att stärka styrningen och uppföljningen är att stadsdelsnämnderna, när de beviljar föreningsbidrag kopplat till barn och unga, särskilt ska satsa på strukturerad fritidsverksamhet och betona förväntningar på att föreningarna delar stadens syn på utbildning och samhandling med socialtjänsten, polisen och andra samhällsaktörer.

Genomförande och uppföljning

För att uppnå målen med denna strategi krävs att varje stadsdelsnämnd och andra berörda nämnder och bolagsstyrelser utarbetar en konkret och detaljerad handlingsplan för det lokala arbetet för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. De ska årligen rapportera till kommunfullmäktige om sina insatser, vilken effekt insatserna haft och hur de genomfört uppföljningen. Socialnämnden ska genom sin samordnande och övergripande roll stödja berörda nämnder och bolag i arbetet med strategin.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är positivt och angeläget att staden tagit fram en strategi för arbetet att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Strategin bidrar till ökad samsyn och likställighet inom staden.

Strategin har ett tydligt fokus på tidigt förebyggande arbete. Förvaltningen ser att det genom tydlighet i uppdrag och kompetenshöjning av personal går att göra en stor del av arbetet i redan befintlig verksamhet. Förvaltningen kommer enligt uppdrag i budget 2020 att utarbeta en konkret och detaljerad handlingsplan för det lokala arbetet.

Strategin innehåller mycket beskrivande text vilket gör att den riskerar att tappa i styrka och genomslagskraft. De beskrivande bitarna av olika verksamheters uppdrag skulle kunna ligga i en bilaga.

Systematisk samhandling är ett begrepp som återkommer i strategin. Positivt är att socialtjänsten i större utsträckning ska begära in polisens samlade bedömning av situationen kring den unge. Det skulle kunna vara en väg framåt till samhandling. Förvaltningen vill dock lyfta fram svårigheter med att flera av de forum och rutiner som staden vill skapa med polisen kräver deras deltagande, vilket staden inte kan råda över.

I strategin saknas skrivningar kring samhandling med hälso- och sjukvården exempelvis första linjen, barn- och ungdomspsykiatri, BUP, och habiliteringen. Vidare saknas resonemang kring barn, unga och unga vuxna med neuropsykiatriska diagnoser och psykiskt ohälsa och hur staden kan arbeta förebyggande för att minska risken för kriminalitet inom den gruppen.

Det är positivt att det framgår att socialtjänsten behöver ha kunskap om så kallade strategiska brott, som är de brottstyper som tydligast indikerar en fortsatt lång eller intensiv brottskarriär.

Förvaltningen ser positivt på att strategin skriver om våldsprevention ur ett jämställdhetsperspektiv, att strategin anger att det är män som utför majoriteten av brottstyperna misshandel, hot, rån och sexualbrott samt att normerna kring manlighet kan ha kopplingar till våld och kriminalitet.

Avslutningsvis vill förvaltningen lyfta att det behöver tydliggöras vilken åldersgrupp som strategin omfattar när det gäller unga vuxna.

Förvaltningen föreslår att tjänsteutlåtandet överlämnas till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Ann-Christine Jenvén
Stadsdelsdirektör

Bilaga

”Stockholms stads strategi 2019-2022 för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet”

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Jenvén, Stadsdelsdirektör	2020-01-29